

Pluralisten

Som barn var Ervin Kohn aktiv svømmer, skøyteløper og bryter. Nå går de sportslige interessene mer i retning av bridge, golf og meningsbryting.

ERVIN KOHN KOMMER til intervjuavtalen med Velferd ikledd blå blazer med gylne knapper, grå bukser og blankpussede sko. Forteller smilende om sitt medlemskap i Høyre, sin bakgrunn som næringslivsleder og røper at sentrale hobbyer er bridge og golf.

Mannen framstår ikke som prototypen på en antirasistisk aktivist. Men når Ervin Kohn begynner å snakke om jobben sin, kommer aktivisten raskt til syne.

– Jeg jobber ved Antirasistisk Senter fordi jeg har en ambisjon om å bidra til å gjøre Norge til et bedre samfunn. Jeg ønsker å være en vaktbikkje når folk får vondt i holdningene sine. Det er nødvendig. Jeg er overrasket over hvor ofte spørsmålet dukker opp: «Har vi egentlig rasisme i Norge?»

GIENNOM JOBGEN HAR Ervin Kohn mye kontakt med ungdom med minoritetsbakgrunn. Han er stolt av Antirasistisk Senters satsing JobbX, som hjelper ungdom med å få seg jobb.

Undersøkelser viser at arbeidsgivere velger etnisk norske jobbsøkere framfor søkere med minoritetsbakgrunn. Derfor er det behov for slike tiltak, påpeker Kohn.

– De som ikke innkaller minoriteter til intervju, vet ikke hva de går glipp av. Et pluralistisk samfunn er mer produktiv. Grupper bør være så heterogene som mulig. Ulik alder, ulike kjønn, ulike religion, ulike etnisitet og ulike referanserammer skaper energi. Men når du går med etnosentriske briller, så ser du ikke det.

«Dialog er fint, for det kan man bli klokere av.»

VED SIDEN AV JOBGEN i Antirasistisk Senter er Ervin Kohn forstander i Det Mosaiske Trossamfunn i Oslo. Det brakte ham i mediens søkelys etter terrorangrepet mot synagogen i København i februar.

Etter angrepet i København tok unge norske muslimer initiativ til en solidaritetsmarkering med norske jøder. «Fredens ring» ble resultatet, en markering der langt over tusen mennesker møtte opp og slo ring om synagogen i Oslo.

– «Fredens ring» var et fantastisk initiativ. Det var fantastisk at det kom fra unge mennesker, at det var muslimsk ungdom og at det var et initiativ fra grasrota. Det var modig gjort, sier Kohn.

– Jeg tror markeringen kan representere et veiskille. Initiativet har allerede spredt seg til andre land, der det planlegges tilsvarende markeringer. Det kan være begynnelsen på en god spiral.

OMTRENT SAMTIDIG SOM «Fredens ring» ble arrangert, gikk Fremskrittspartiets nestleder Per Sandberg ut og erklærte at det multikulturelle samfunnet har spilt fallitt. Men kanskje er det snarere slik at Norge er for monokulturelt, spør Ervin Kohn.

– At mange har innvandret til Norge, gjør ikke at vi automatisk blir et multikulturelt land. Etnosentrismen er sterk i Norge, og villigheten til å se noe verdifullt i andres kultur er lav. Sånn sett mener jeg det norske samfunnet fortsatt er altfor homogent.

ERVIN KOHN ER SØNN av to overlevende etter holocaust. Moren satt i konsentrasjonsleiren Auschwitz og faren overlevde slavearbeid i Ungarn. Sønnen Ervin ble født ti år etter krigens slutt, og han bodde fem år i det kommunistiske Ungarn før familien kom til Norge.

En antydning om at han neppe husker mye fra årene i Ungarn blir raskt tilbakevist.

– Å jo, jeg husker for eksempel at vi sto i potetkø. Når du har traumatiske opplevelser i barndommen, så husker du mer enn hvis du ikke har det. Min kone som er fra Smestad på Oslos vest, husker ingenting fra før hun var 14 år, fleiper han og ler.

FLEIPEN, SMILET OG LATTEREN er sjelden langt unna når Ervin Kohn snakker. Han

mener humor er viktig og var tilhører da norske komikere i januar arrangerte forestillingen Krenk 2015. Der var målet å teste grensene for religionkritisk humor.

Det eneste ved forestillingen Kohn følte seg krenket av, var det lave nivået på vit-sene. «Jeg har fem bedre forhudsviser enn det som ble presentert på scenen», fastslo han etter forestillingen.

– Min gud trenger ingen beskyttelse mot å bli krenket. Og selv kan jeg velge om jeg vil la meg krenke. Du kan aldri i verden krenke meg, hvis jeg ikke er villig til å la meg krenke, sier han.

«ANTIRASISTEN» VAR ARBEIDSTITTELEN på dette intervjuet med Ervin Kohn. Men mannen utstråler så mye optimisme og snakker så mye om det han er for, at en karakteristikk med forstavelen «anti-» virker ganske malplassert.

Dialog er noe av det Ervin Kohn entusiastisk er for. Han synes det er synd at noen forsøker å framstille dialog som noe negativt.

– Dialog er fint, for det kan man bli klokere av, i motsetning til debatter. I debatter er målet å vinne, å få gjennomslag for dine synspunkter. I en dialog, derimot, må du lytte til hva den andre sier og forsøke å forstå. Målet er å bli litt klokere.

Pluralisme er et annet honnørord i Kohns vokabular.

– Jeg har beveget meg fra det tolerante til det pluralistiske samfunn som ideal. En som tolererer noe, liker det egentlig ikke. Det er noe rasistisk ved det tolerante, du ser litt ned på den du tolererer. Pluralisten, derimot, ser noe verdifullt i den andres verdisystem. Det er mer krevende.

Å være for dialog og et pluralistisk samfunn er ikke det samme som å godta alle slags handlinger og praksiser. Vi må forholde oss til mennesker som enkeltindivider, ikke først og fremst som representanter for grupper, og vi må ikke være redd for å sette grenser, understreker Ervin Kohn.

– Som vi sier på Antirasistisk Senter: En kødd er en kødd, uansett etnisitet. ■

TEKST: ØIVIND FJELDSTAD ■ FOTO: WERNER JUVIK